

TULLI
TULL
CUSTOMS

TULLIN TALOUSARVIOESITYS VUODELLE 2018

5.4.2017

Talousarvioesitys 2018

12.28.10 Tullin tulot

Momentille arvioidaan kertyvän 1 993 000 euroa.

Selvitysosa: Tulot perustuvat seuraaviin säädöksiin.

- 1) Tullilakiin (1446/1994) ja
- 2) valtiovarainministeriön asetukseen tullilaitoksen suoritteiden maksullisuudesta (1116/2014).
- 3) Momentille tuloutetaan myös muiden viranomaisten puolesta kannettujen maksujen kantopalkkiot.

Tulojen arvioitu kertymä (euroa)	
Julkisoikeudelliset suoritteet	1 318 000
Liiketaloudelliset suoritteet	285 000
Muiden viranomaisten puolesta kannettujen maksujen kantopalkkiot	90 000
Muut sekalaiset tulot	300 000
Yhteensä	1 993 000

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 euroa)			
	2016	2017	2018
	toteuma	tavoite	tavoite
Maksullisen toiminnan tuotot, suoritteiden myyntituotot	1 991,0	1602,8	1602,8
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	1 924,4	1533,8	1533,8
Kustannusvastaavuus (tuotot – kustannukset)	66,6	68,9	68,9
Kustannusvastaavuus-% (tuotot / kustannukset)	3,3	4,3	4,3

Toiminnalliset tuloksellisuuden tavoitteet			
	2016	2017	2018
	toteuma	tavoite	tavoite
Toiminnallinen tehokkuus			
Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, % (tuotot/kustannukset)	17,7	18,0	18,0

Osa tullilaitoksen julkisoikeudellisista suoritteista myydään kohtuusyistä omakustannushintaa alhaisemmalla hinnalla. Ko. suoritteet ovat:

- tietyt ennakkoratkaisut
- tietyt rekisteröintiä koskevat päätökset ja
- pienille tuontierille asetetut valvonta- ja tutkimusmaksut.

2018 talousarvio	1 993 000
2017 talousarvio	1 993 000
2016 tilinpäätös	2 252 000

Talousarvioesitys 2018

12.28.92 Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot

Momentille arvioidaan kertyvän 32 000 000 euroa.

Selvitysosa: Euroopan unionin neuvoston tekemän omien varojen päätöksen (2007/436/EY) mukaan jäsenvaltiot saavat unionin puolesta keräämiään tullituloja, maatalousmaksuja ja sokerimaksuja EU:lle tilittäessään vähentää kertyneistä tuloista 20 prosenttia jäsenvaltiolle aiheutuvien keruukustannusten kattamiseen.

Eurooppa-neuvoston 8.2.2013 saavuttaman rahoituskehyssovun mukaan jäsenvaltioiden kantopalkkioita on alennettu 25 prosentista 20 prosenttiin 1.10.2016 lukien.

Momentille tuloutetaan myös toisen jäsenvaltion Suomelle maksettavaksi sovittu osuus.

2018 talousarvio	32 000 000
2017 talousarvio	31 300 000
2016 tilinpäätös	39 080 413

Talousarvioesitys 2018

28.01.29 Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisämenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 11 000 000 euroa (Tullin osuus).

2018 talousarvio	11 000 000 (Tullin osuus)
2017 talousarvio	11 000 000 (Tullin osuus)
2016 tilinpäätös	8 450 438 (Tullin osuus)

Talousarvioesitys 2018

28.10.63 Takaisin maksettavat verot (arviomääräraha)

28.10.63.2 Tulli

Momentille myönnetään 1 300 000 euroa (Tullin osuus).

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) veron takaisin maksamiseen tapauksissa, joissa maksuvelvollinen on sosiaalisista tai muista veronhuojennussäännöksissä taikka verosopimuksissa tarkoitetuista syistä valtiovarainministeriön, verohallinnon tai Tullin päätöksen nojalla oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron,
- 2) tuomioistuimen päätöksellä palautettavaksi määrättyjen verojen, korkojen ja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen tapauksissa, joissa vastaavaa tulo- tai muuta momenttia ei ole käytettävissä.
- 3) EU:lle korvattavien perimättä jääneiden tullien ja niistä aiheutuvien korko- ja muiden kulujen maksamiseen.
- 4) Valtion maksettavaksi tuomittujen ELV-vahingonkorvausten maksamiseen viivästyskorkeineen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

2018 talousarvio	1 300 000 (Tullin osuus)
2017 talousarvio	1 300 000 (Tullin osuus)
2016 tilinpäätös	308 686 (Tullin osuus)

Talousarvioesitys 2018

28.10.95.1 Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 400 000 euroa (Tullin osuus).

Määrärahaa saa käyttää verotukseen liittyvien korkomenojen maksamiseen. Korkomenot perustuvat seuraaviin säädöksiin:

- 1) verontilityslaki (532/1998),
- 2) veronkantolain 27 b § ja siihen liittyvä voimaantulosäännös (568/2004),
- 3) autoverolain 65 § (1482/1994),
- 4) valmisteverotuslain 49 §:n 1 momentti (182/2010),
- 5) tullilain 39 §:n 2 momentti (1258/2009),
- 6) arvonlisäverolain 101 §:n 2 momentti (1486/1994).

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

2018 talousarvio	400 000 (Tullin osuus)
2017 talousarvio	675 000 (Tullin osuus)
2016 tilinpäätös	415 032 (Tullin osuus)

Talousarvioesitys 2018 (28.10.02 peruslaskelma)

28.10. Verotus ja tullitoimi (yhteinen osa Verohallinnolle ja Tullille)

Selvitysosa: Tulli edistää tavarakaupan sujuvuutta ja varmistaa sen oikeellisuuden, kantaa tehokkaasti tullit ja muut maahantuonnin yhteydessä kerättävät verot, tarjoaa palveluitaan asiakaslähtöisesti ja suojaa yhteiskuntaa, ympäristöä ja kansalaisia.

Toimialan yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita tukevat tavoitteet

- Verotulojen tehokas kertymä turvataan edistämällä veronmaksumyönteisyyttä, antamalla ennakoivaa ohjausta ja hoitamalla verovalvonta uskottavasti
- Harmaan talouden torjuntaa tehostetaan ja verovajetta supistetaan kehittämällä verotustoimintoja, tehostamalla valvontaa ja parantamalla yhteistyötä viranomaisten välillä
- Verotuksen ja tullitoimen asiointipalvelut ovat asiakaslähtöisiä, nopeita ja edullisia
- Yhteiskuntaa suojataan varmistamalla tavaraturvallisuus ja torjumalla rajat ylittävää rikollisuutta.

28.10.02 Tullin toimintamenot (*siirtomääräraha 2 v*)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 158 646 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon:

- 1) Tullikoira-toimintaan saatavat lahjoitukset,
- 2) EU:lta saatavat tulot pois lukien EU:lle kannettavista kolmansien maiden tulleista saatava kantopalkkio,
- 3) mahdolliset tulot viranomaisyhteistyöstä,
- 4) Tullin käsikirjojen ja muiden vastaavien tuotteiden myynnistä saatavat julkaisupalkkiot, ja
- 5) tullialan ammattitutkinnon valmistavasta koulutuksesta saatavat tulot.

Valtuus: Vuonna 2018 saa tehdä sopimuksia aiemmin hyväksytyn tullausjärjestelmän valmisohjelmistohankintaan myönnetyn tilausvaltuuden käyttämättä olevaa määrää vastaavasti tämän valtuuden kokonaismäärän puitteissa.

Selvitysosa:

	2016 toteuma	2017 tavoite	2018 tavoite
Palvelukyky ja laatu			
Asiakastytyväisyys tulliselvityksessä (asteikko 1-5)	3,7	4,0	4,0
Oikaistujen päätösten osuus tuontiverotuksessa (%)	1,5	2,2	2,2
Tullirikosten selvittämistaso (%)	85,2	91	89
Takaisin saatu rikoshyöty (miljoonaa euroa)	19,3	20	18
Elintarvike- ja kulutustavaravalvonnan osuvuus (%)	17	23	23
Verojäämä (%) ¹⁾	0,08	0,15	2,0
Henkilöstövoimavarat			
Henkilötyövuodet (peruslaskelman mukaiset) ²⁾	2 165	1 890	1 840
Sairauspoissaolot (pv/htv)	11,6	10,0	10
Työtyytyväisyysindeksi (asteikko 1-5, VM Baro)	3,3	3,45	3,45

- 1) Maahantuonnin arvonlisäverotuksessa rekisteröityjen arvonlisäverovelvollisten verotus siirtyy Tullista Verohallintoon 1.1.2018. Tulli kantaa edelleen tullit ja ALV-rekisteröimättömien toimijoiden arvonlisäverot. Verojäämien odotetaan kasvavan, sillä epäsuoraverojen osuus Tullin tuontiverojen kannosta kasvaa suurten toimijoiden siirtyessä Verohallinnon asiakkaiksi.
- 2) Ilman ylittöitä ja varallaoloa. Vuoden 2017 alusta vähennetty 205 htv henkilöä siirtäen Tullista Verohallintoon johtuen auto- ja valmisteverotuksen siirtämisestä Verohallinnon hoidettavaksi.

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2016	2017	2018
	toteutuma	varsinainen talousarvio	esitys
Bruttomenot	170 619	165 994	161 892
Bruttotulot	1 223	510	510
Nettomenot	169 396	165 484	161 382
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	9 336	12 222	6 575
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	12 222	6 575	3 839

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Maahantuonnin arvonlisäverotuksen siirto Tullista Verohallintoon	-247
Tulliselvityksen tietojärjestelmien kokonaisuudistus 2017	-11 650
Tulliselvityksen tietojärjestelmien kokonaisuudistus 2018	13 850
Toimintamenosäästön muutos (HO 2015)	-905
Kiky-vähennysten muutos	-396
Tasomuutos aiemmista kehyspäätöksistä	-1 870
Yhteensä	-1 191

2018 talousarvio	158 646 000
2017 talousarvio	159 837 000
2016 tilinpäätös	169 396 002

Talousarvioesitys 2017 (28.10.02 kehittämissuunnitelma)

28.10.02 Tullin toimintamenot (*siirtomääräraha 2 v*)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 167 110 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin.

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon lisäyksenä 3 000 000 euroa Tullin toiminnan turvaamiseen ja 5 464 000 euroa valvonnan laitehankintojen tason nostamiseen.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon:

- 1) huumekoiratoimintaan saatavat lahjoitukset,
- 2) EU:lta saatavat tulot pois lukien EU:lle kannettavista kolmansien maiden tulleista saatava kantopalkkio,
- 3) mahdolliset tulot viranomaisyhteistyöstä,
- 4) tullilaitoksen käsikirjojen ja muiden vastaavien tuotteiden myynnistä saatavat julkaisupalkkiot, ja
- 5) tullialan ammattitutkinnon valmistavasta koulutuksesta saatavat tulot.

Valtuus: Vuonna 2018 saa tehdä sopimuksia aiemmin hyväksytyn tullausjärjestelmän valmisohjelmistohankintaan myönnetyn tilausvaltuuden käyttämättä olevaa määrää vastaavasti tämän valtuuden kokonaismäärän puitteissa.

2018 talousarvio	167 110 000
2017 talousarvio	159 837 000
2016 tilinpäätös	169 396 002

Perustelumuistio 1. Tullin peruslaskelman laatimisperusteet vuodelle 2018

Peruslaskelman pohjaksi on otettu viimeisin valtioneuvoston kehyspäättös huhtikuulta 2016, jota on päivitetty sen jälkeen tapahtuneilla muutoksilla, joita ovat

- 1.1.2017 tapahtuneesta auto- ja valmisteverotuksen siirrosta johtuneet määrärahasiirrot Tullista Verohallintoon (Veto I),
- Kilpailukyky sopimuksen mukaiset vähennykset,
- Aiemman tullilain 20 § mukaisten ilmaistilojen poistumisesta aiheutuvat lisämenot,
- 1.1.2018 tapahtuvan maahantuonnin arvonlisäveron siirtämisestä Tullista Verohallintoon aiheutuvat määrärahasiirrot (Veto II), sekä
- Vuonna 2021 tapahtuva tietojärjestelmien kehittämisohjelman rahoituksen väheneminen.

Peruslaskelma 2018 - 2021	2017	2018	2019	2020	2021
Kehyspäättös 04/2016	173 228 000	173 160 000	172 433 000	171 777 000	171 777 000
Veto I: siirto Verohallintoon	-12 713 000	-12 679 000	-12 639 000	-12 809 000	-12 809 000
Kiky-vähennykset	-4 149 000	-4 518 000	-4 948 000	-3 116 000	-3 116 000
Tullilain 20 § ilmaistilojen poistuminen	2 930 000	2 930 000	2 930 000	2 930 000	2 930 000
Veto II: siirto Verohallintoon		-247 000	-247 000	-247 000	-247 000
Tietojärjestelmien kehittämisohjelman rahoitusmuutos					-3 050 000
Peruslaskelman mukaiset kehukset	159 837 000	158 646 000	157 529 000	158 535 000	155 485 000

Kansallisten verotustehtävien siirrosta huolimatta Tulli vastaa edelleen valmisteverotuksen ja maahantuonnin arvonlisäverotuksen merkittävistä valvonta- ja rikostorjuntatehtävistä ja hoitaa maahantuonnin arvonlisäverotuksen rekisteröimättömien arvonlisäveroasiakkaiden osalta sekä valmisteverotuksen tietyissä maahantuontitilanteissa. Siirrolla ei ole vaikutusta tulliverotukseen eikä merenkulkumaksujen kantamiseen

Tullille ja Verohallinnolle aiheutuu merkittäviä päällekkäisiä toimitilamenoja ainakin vuonna 2017, koska Tulli ei pääse eroon kaikista vapautuvista toimitiloistaan heti siirron tapahduttua.

Auto- ja valmisteverotuksen as is – vaiheen aikana 2017 – 2019 Verohallinto käyttää Tullin nykyisiä verotuksen ja veronkannon tietojärjestelmiä, joiden kustannuksista hankesuunnitelman mukaan vastaa Tulli. As is –vaiheen aikana vaadittavien tietojärjestelmämuutosten ollessa vielä epäselviä ei ole täysin selvää, millä tavoin yhteiskäyttö tulee vaikuttamaan kummallekin koituihin ICT-menoihin jatkossa.

Perustelumuistio 2. 28.10.02 Tullin toimintamenot (kehittämissuunnitelma)

Toiminnan turvaaminen

Tullin henkilötövuosien määrä on pudonnut vuosittain vuodesta 2006 lähtien, jolloin se oli 2 583 henkilötövuotta sisältäen ylityöt ja varallaolon. Viime vuonna vastaava toteutuma oli 2 188, mikä on vajaat 400 henkilötövuotta eli 15,6 % vähemmän kuin 10 vuotta aiemmin. Alkaneen vuoden henkilötövuosien määrä, jonka rahoittamiseen määrärahat riittävät, on noin 1 890 ja vuonna 2018 noin 1 840 henkilötövuotta, jolloin kokonaislasku vuodesta 2006 on vajaat 750 henkilötövuotta ja ilman Vetosiirtoakin vajaat 550 henkilötövuotta.

Tullista siirrettiin Verohallintoon 1.1.2017 205 henkilötövuotta vastaavat määrärahat Vetohankkeen I vaiheen osalta, joten laskennallisesti Tulliin olisi jäänyt 1 983 henkilötövuotta vuodeksi 2017 vähentämällä edellisvuoden toteumasta siirto Verohallintoon. Kuitenkin määrärahojen niukkuuden vuoksi Tulli on vähentänyt henkilömääräänsä enemmän, tammikuun 2017 toteuma oli noin 1 929 henkilötövuotta, josta Tullin on vähennettävä kuluvan vuoden aikana vielä likipitään 40 henkilötövuotta. Nykyisten määrärahalaskelmien valossa Tullin on vähennettävä ensi vuonna 40 – 50 henkilötövuotta lisää, jotta määrärahat riittäisivät toiminnan järjestämiseen.

On selvää, että näin voimakas henkilöstömäärän väheneminen vaikuttaa Tullin kykyyn huolehtia perustehtävistään tulliselvityksestä ja yhteiskunnan suojaamisesta. Tulli on kyennyt vähentämään henkilöstömääräänsä aiempina vuosina erityisesti tulliselvitys- ja verotuspalvelujen digitalisoimisen, liikkuvan tullivalvontamallin, toimipaikkaverkoston sopeuttamisen sekä valvontateknologian keinoin. Edelleen vuosina 2018 ja 2019 jatkuva henkilöstön merkittävä vähentäminen kaikissa toiminnoissa voi johtaa tilanteeseen, jossa Tullilla ei ole riittävästi henkilökuntaa pystyäkseen huolehtimaan perustehtävistään asetettujen tavoitteiden ja asiakkaiden vaatimusten mukaisesti. Erityinen haaste on ollut jo useana vuotena, että ulkoiset rekrytoinnin on jouduttu jättämään pääosin tekemättä ottamalla luonnollinen poistuma pois suurimmalta osin, mikä on estänyt henkilökunnan uusiutumista ja hankaloittanut erityisosaamista vaativien tehtävien täyttämistä. Tullin organisaation ja toiminnan kehittäminen edellyttää uudenlaisen osaamisen hankkimista.

Tulli esittää, että Tullille myönnetään kehyskaudelle 2018 – 2021 lisärahoitusta 3 000 000 euroa henkilömäärän laskun tasaamiseksi vuoden 2017 jälkeen, jolla varmistetaan Tullin kykyä huolehtia lakisääteisistä tehtävistään.

Valvontatoiminnan laitehankintojen tasonnosto

Tullilaitoksen valvontatoiminta edellyttää nykyaikana modernin teknologian hyödyntämistä tarkastus- ja analyysivälineistön osalta. Ulkomaankaupan ja sujuvuuden varmistamiseksi tarkastusten ajallista kestoa on pystyttävä lyhentämään ilman turvallisuustason merkittävää laskemista. Tämä edellyttää paitsi nykyisen välineistön ylläpitoa ja uusimista myös uuden välineistön käyttöönottoa.

Valvontatoiminnan edellyttämän teknologian käyttöönotto on erityisen tärkeää valvonnan toimintamallien uudistamiseksi sekä valtionhallinnon resurssivähennysten toteuttamiseksi. Uudenaikaisella välineistöllä ja uusilla toimintamalleilla Tullin valvontatyö on tavoitteena järjestää tulevaisuudessa siten, että Tullin henkilöstöresurssien kokonaismäärää olisi mahdollista pienentää ilman, että valvonnan taso laskee merkittävästi. Toimintaympäristössä tapahtunut ja tapahtuva kehitys, kuten nettikaupan voimakas kasvu ja uusien teknologisten mahdollisuuksien hyödyntäminen laittomiin tarkoituksiin, vaativat myös viranomaisilta osaamisen, toimintamallien ja valvontateknologian uudistamista

Tulli on käyttänyt tullivalvonnan ja rikostorjunnan laitehankintoihin varsin vähän määrärahoja. Vuosina 2006 – 2015 Tulli on käyttänyt keskimäärin 1,9% toimintamenoistaan laitehankintoihin:

- auto- ja veneinvestoinnit ovat olleet 573 000 euroa,
- muut kone- ja laiteinvestoinnit käsittäen kaikki tullivalvonnan, tullilaboratorion ja rikostorjunnan tarvitsemat laitteet ovat olleet 979 000 euroa, ja

- arvoltaan vähäiset hankinnat ovat olleet 1 463 000 euroa käsittäen hankintahinnaltaan alle 10 000 euron pienlaitteet, joita ei käsitellä investointeina; ryhmään kuuluivat vuoteen 2014 saakka myös ICT-päätelaitteet, jotka nykyään hankitaan Valtorin kautta ja joiden osuus oli noin puolet kokonaissummasta, sekä kalusteet, joiden määrä on vaihdellut vuosittain toimitilamuutoksista riippuen, joten tullivalvonnan ja rikostorjunnan pienlaitteiden osuus on ollut vähemmän kuin puolet kokonaissummasta.

Määrärahojen ollessa niukkoja välinehankintojen vähentäminen on ollut nopea keino sovittaa menoja käytettävissä oleviin määrärahoihin ja sitä on hyödynnetty menneinä vuosina toistuvasti. Haittapuolena kuitenkin on, että välineet vanhenevat ja niiden ”uusintavelka” on kasvanut vuosi vuodelta samalla kun osa välineistä on ikänsä lisäksi myös ominaisuuksiltaan melko vanhentuneita eivätkä tue toimintaa teknisesti ajan tasalla olevien välineiden tavoin. Esimerkiksi vuosituhannen alusta lähtien käyttöön otettu Lipre-järjestelmä (License Plate Recognition), jonka toimivuus on keskeistä myös poliisin ja Rajavartiolaitoksen kannalta, on suurelta osin uusittava lähivuosina.

Kehysesityksessään vuosille 2018 – 2021 Tulli esitti alla olevia lisämäärärahoja laitehankintoihin (esitys on liitteenä):

	2018 euroa	2019 euroa	2020 euroa	2021 euroa
Esitetyn hankintasuunnitelman mukaiset hankinnat yhteensä	8 614 700	8 129 900	5 828 700	5 867 700
Peruslaskelmassa laitehankintoihin varatut määrärahat	3 150 000	3 600 000	2 950 000	2 950 000
Lisätarve yhteensä euroa	5 464 700	4 529 900	2 878 700	2 917 700

Vuodelle 2018 Tulli esittää 5 464 700 euron lisämäärärahaa valvontalaitteiden hankintaan.

Tulli on jättänyt ENI-rahoitushakemuksia Etelä-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin liitoille, joissa on haettu rahoitusta ennen kaikkea suuryksiköiden läpivalaisulaitteisiin. Päätökset ENI-rahoituksesta tehtäneen vuoden 2017 kuluessa. Muita kohteita, joihin voi olla mahdollista hakea ja saada ulkoista rahoitusta tulevana vuosina, ovat rajanylityspaikkojen valvontalaitteet mukaan lukien Lipre-kamerat sekä laboratoriolaitteet.